
This item was submitted to [Loughborough's Research Repository](#) by the author.
Items in Figshare are protected by copyright, with all rights reserved, unless otherwise indicated.

2NT7_mp3_Our Story_Oral Histories of Women from Turkey

PLEASE CITE THE PUBLISHED VERSION

LICENCE

CC BY-NC-ND 4.0

REPOSITORY RECORD

Türkmen, Nuray. 2021. "2nt7_mp3_our Story_oral Histories of Women from Turkey". Loughborough University. <https://doi.org/10.17028/rd.lboro.13701613>.

Canım ben Kahramanmaraş Pazarcık köyde, Akçalar Köyü, orada doğdum. Çiftçilerdi annem babam, yani daha doğrusu biz fakir ailesiydik, bizim öyle zengin bir şeyimiz olmadı, orta halliydik. Biz çalışır yerdik; öyle malımız mülkümüz zenginliğimiz yoktu, öyle işte. 24 yaşındaydım ben evlenirken, 1968 doğumluyum. Köyümüz çok kırsal canım, öyle çok yani verimli bir köy değildir. Şey vardı özellikle fıstıkları var, bağları var, annemgilin de öyle çok yok yani. Babamgil öyle fakirlermiş yani eski şeylerde, çok şükür şimdi iyiler ama önce bir şeyleri yokmuş. Annem de öksüzmüş zaten babamı alırken evlenirken. Biz 8 kardeşiz, 6 kız kardeş, 2 de erkek kardeşimiz var, ailenin en büyüğü de benim, annemin en büyüğü, 24 yaşındayım, öyle işte. O zaman yani 24 yaşında evlendim. İyiydi kardeşlerle aram, en büyüğü bendim, benden önce iki tane küçük evlendi, sonra ben evlendim. İyiydi kardeşlerimiz, çünkü en büyük ben olduğum için şey, büyükleri ben olduğum için kendileri ben özellikle ben bir küçüğüm hariç hepsini ben büyüttüm öyle söyleyeyim size yani bir büyük olarak. Annemiz de zaten çalışırdı, şeye giderdi, giderdi sabah gider akşam gelirdi. Çocukları ben büyüttüm yani o zamanlar hepsini, bir benden küçüğünü bilmiyorum yani büyütmedim aramızda iki yaş var. Halen de burda da öyleyim yani. Burda da halen öyleyim kardeşlerime. Köyde annemiz burda da ben kendilerine ablalık annelik yapıyorum. Zordu zordu, çok zordu canım, bizim malımız mülkümüz yoktu; biz el emeği ile çalışırdık. Babam kaç ülkeye gitti, geri geldi, yurtdışı edildi, yani doğrusu çok yoklukla büyüdük yani. Biz çok yokluk çektik malımız mülkümüz yoktu, çok yoktu yani, çok da kardeş doğduk, sekiz kardeşiz biz. Öyle biz çok şey değildik eski zamanlarda mesela, benim anlattığım işte 27-28 yıldır evliyim 20 yıldan daha önce çok şeydik yani, öyle elimiz bol değildi, bir şey yoktu, annem de öksüzdü, annemin de kimsesi yoktu zaten, annem de öksüz büyümüş amcalarının yanında büyümüş. Hani anneme de yardım edecek kimseleri yoktu, babamın da fazla kimsesi yoktu. Biz çok yokluk içinde büyüdük kısacası böyle yani. Şöyle diyeyim ben size, bir anım var, küçüğüm ilkokulu yeni bitirmişim, annem şeye gitti, buğday biçmeye deriz ya, hani orakla buğday biçerlerdi önce, annem böyle köylü komşuyulan, yövme derdik biz, yövmeci olarak şeye gitti, buğdaya gitti, buğdaya gitti, beni aradı yani bana haber geldi, söyledi sabah giderken, “Azıcık hamur yoğur” dedi “Akşama çocukların yiyecekleri bir şey yok” dedi “Ekmek yap” dedi. O kadar küçüğüm ki, ateşimi yaktım, sac deriz biz üstünde ekmek pişirdiğimiz sacı üstüne koydum, tam oturdum ekmek yapacağım, böyle yanıma bir baktım ki hamur yok, o kadar küçüğüm ki hamur yoğurmadan ekmeğe oturmuşum. Hep bunu aklımda, hep da aklıma gelir, hep de söylerim. Hepsini bilirim yani, bütün işleri yapardım bu da bir anı olarak bende kaldı, yani o kadar bilmiyorum ki hamuru yoğurmadan ekmek yapmaya oturmuşum ben.

Okul zamanında aslında biz Antep'e göçmüştük, o zaman annem babam Antep'e geldi, ben okulun 4 yılını Antep'te okudum, bir yıl sonra 5. sınıfta tekrar köye taşındık. Bir yılı, son bir yılı köyde bitirdim, benim babam rahatsızlandı Antep'te, çalışamadı, beli ağrıdı, bel fıtığı oldu, Antep'te çalışamadı. Biz de kalktık köye gittik. Köyde bura gibi hani geçim zor değildi biliyor musun, ev kiraydı burda, zordu, çocuklar küçüktü. Köyde de yine annem çalışırdı; bağ bahçeye yardıma giderdi. Burda çalışamadı babam, biz tekrar köye taşınmak zorunda kaldık. Benim dediğim, ben dördüncü sınıfta köye gittim, köyde beşinci son bir yılımı bitirdim, ya okulumuz köy okulu nasıl olacak işte, odunumuzu beraber götürürdük okulda şey, sobalarımız vardı böyle tenekeden sobalar vardı. İki tane odunumuzu korduk, çantamızın arkasında lastik takardık, odunumuzla beraber şeye götürürdük okula götürürdük, yani ne olacak ki köy okulu. Ben çoğunu burda biliyordum, o zaman da ben orda sınıfın birincisi oldum köyde biliyor musunuz? Burda halbuki sınıfı, dördüncü sınıfı, bir yıl kaldım, 3'te kaldım tekrar 3'e gittim. Yani ben orda beşi bitirirken, 4'ten sonra tekrar Antep'ten köye taşındık. Yani ben burda 5 yıl okudum, bir yıl sınıfta kaldım, taşınınca geri, ben orda sınıfın birincisi oldum köyde. İşte öyle, canım, bana "Antep'li kız" derlerdi, beni severlerdi. Ben bir de şeyde, koşuda birinciydim, bizim beden eğitimimiz koşuydu. Okulun bahçesinde o uçtan o uca kadar koşardık, kim birinci koşardı, ben birinci olurdu hepsinden, en birincisi ben olurdu yani. Beden eğitimimiz koşardık biz. Öğretmenler iyiydi işte, hatırlıyorum, zor hatırlıyorum da iyiydi öğretmenler, öyle şey değildi hani, bilmiyorum ki yani ben de çoğunu unutmuşum herhalde iyiydi yani.

Annem iyi bir insan, annem köyün yiğit kadını bunu diyeyim size, biz annemin o yiğitliği ile yani büyüdük. Benim babam çok bir şey beceremezdi. Bir kuru ekmekle yani yetinir otururdu, şey değildi babam, öyle güçlü "Şunu mu yapayım, bunu mu yapayım, işte ben de kazanayım, çalışayım" öyle çok şey değildi babam. Ama annem yiğitti, annem yapardı, yani annemin şeyiyle biz büyüdük yani. Annem bizi büyüttü. Annem çok yiğitti, halen de öyle yani, annem halen de öyle. Annem benden 15 yaş büyük, sonra işte ne olacak, köyün işte annemle beraber ben de çalışmaya başladım, artık büyüdüm ya biraz, ben de başladım. Benden sonraki çocuklara biraz baktı, ben beraber gittim, çalışıyorduk işte, kendimize bakıyorduk. Yani bizim öyle çok mal mülk yoktu, biz hep çalışırdık. Ben 24 yaşında evlendim, köydeydim hep, annemle babamla yaşadım zaten. 24 yaşında evlendim, benden iki küçük evlendi, ben ondan sonra evlendim. Zor tabii ben çok gerçekten çok yokluk çektim annemle beraber, zordu yani kolay değildi hani, yövmiye ile anca o köyde bir pijamalık alırdık yani çalışıp akşama kadar. Komşuyla mesela ben giderdim, çalışırdım akşama kadar, bana derdi ki "Kızım ben Antep'e gidersem sana bir pijamalık, bir şalvarlık alacağım" derdi. Ben bir hafta boyunca çalışırdım, getireceği bir bana

pijamalıktı yani. Öyle zor geçti, yani çok zordu, biz çok yokluk çektik. Çok şükür şimdiki günümüze.

Hayal kurar mıydım? Valla hayal bilmiyorum ki, belki de kurardım, bilmiyorum ki hatırlamıyorum, (gülüyor) benim hayatım hep zor geçti gerçekten, ben çok yokluk içinde, şey içinde büyüdüm ben. Annemle beraber yani en çok da ailenin çocuğunda en çok da ben çektim. Benden iki küçük evlenince, o zamanki şeyinde ben evde kalmış oluyordum. 24 yaşında bu kız evde kalmış, 30 yıl önce mesela ben kaç oluyor, 26 yaşında benim büyük kız bir sene sonra doğsa 28 yıl olur, işte 29 yıldır felandır herhalde benim evlendiğim. Kaçındaydı gününü hatırlamıyorum, bilmiyorum kaçında evlendiğimi, işte 29 yıl önce diyelim. Şey oldu beni, görücü usulü oldu benimki, benden küçükleri evlenince “Bu evde kaldı, bu evde kaldı diyerekten” yani o zamanda büyük bir yaştı 24 yaşında biliyorsunuz mesela. Şimdi öyle değil, şimdiki kızlar 30 yaşında yapıyor. Benim kızım 26 yaşında şu an ve evde kalmış da değil yani. O zaman da öyleydi, benimki görücü usulü oldu işte, benim eşimin de eşi vefat etmişti, iki çocuğu vardı. Ben gelin geldim işte. Benim kayınvalidem geldi gördü beni, sonra bunlar kız arıyormuş işte, benim eşim evlenmek isteyince. Bunlar bizim de akrabalar, çok uzaktan akrabalar. Bunlar Tilkili bizimki Akçalı, Akçalardan otururuz. Benim eşimgil Tilkililer, Tilki Akçalılar komşu köyler. Ama Antep’te oturuyorlar, ben, tanımıyoruz yani biz. Uzaktan bir şey varmış, ama biz tanımıyoruz. Bir gün ben aşağıda hani davarların yanında kuzular var ilkbaharın nisan aylarında, kuzuların yanındaydım böyle, bizim evin alt tarafında yeşilliklerin içinde kuzuları yayıyordum orada, bir baktım bizim eve doğru iki bayan geliyor kadın. Geldim Allah Allah, iki tane yarı yaşlı bayan oturdular, biri halamın kızı tanıdım birini, biri de kayınvalidemdi, ben tanımıyorum yani. Sonra oturdular, sobayı yaktım, çay koydum, “Hala” dedim “Yanıdaki kim?” dedim ben, halamın kızı yaşça büyük olduğu için biz ona da hala diyoruz, gündüzdü, oturdular. Sonra sordum, kayınvalideme söyledi dedi “Kız bu” dedi, “Kız bu” deyince ben anladım, “Bunlar beni istemeye gelmişler” dedim. İşte sonra annem geldi, akşam oldu. Dedi “Bizim” dedi, “Benim” dedi “Oğlum eşi, karısı öldü” dedi “İki çocuğu var” dedi, “Ben sizin kızı istemeye geldim” dedi, böyle diyince ben dondum bir an, baktım gözlerine, geri içeri geçtim. “Anne” dedim “Bunlar ne diyor?” Annem dedi “Kızım bu kadının” dedi “Gelini öldü” dedi, “Seni oğluna istemeye gelmiş” dedi. Ben dedim “Anne olur mu hiç öyle şey” dedim “İki çocuk babası” dedim. “Ben bekarım, ben daha evlenmedim, ben evlenmem” dedim “Asla evlenmem” dedim, “Hemen çıksın gitsinler” dedim “Olmaz bu böyle” dedim “İstemiyorum” dedim. Geri annem dedi “Kızım otursunlar bir çay içsinler” dedi hele. Bu gecede bu Antep’ten köye gelmişler, o gece mutlaka bizde kalacaklar. Oturdular, çay may

içtiler, yemek yediler. Sabah oldu, kaynanam akşam söyledi, dedi “Ben kızınıza talibim” dedi. “Kızınızı istemeye geldim” dedi. Annem dedi “Benim kız istemiyor” dedi. “Geri gidin” dedi. “Kısmet değilmiş” dedi. “Olmaz” dedi. O gün orda kaldılar. Neyse ben dedim “Biraz düşüneyim” dedim. Kaynanam beni çekti bir köşeye dedi, bana demesin mi; “Benim oğlum senden güzel dedi, sen niye oğlumu almıyorsun?” dedi. Ben dedim “Senin de oğlunun” dedim “İki tane çocuğu var” dedim, “Ben almam onu” dedim, öyle durdu kaldı, epey geçti. Kendiler gitti, kaynanamgil Antep’e geri döndüler, ben “Yok” diyorum tabii bu arada, istemiyorum, iki çocuk babası, hani ben bekarım, ben evlenmemişim, “Ben evlenmem” dedim anneme. Geri şey oldu, aradan iki üç gün geçti, işte bunlar geri haber yolladılar, “Ne diyorsunuz?” dedi. Benim dayımın eşi var, çok iyi yani sizden iyi olmasın gerçekten çok iyi bir kadın, çok severim. “Kızım” dedi “Ben sana bir şey diyim” dedi; “Şimdi bizim bu zamanda sen evde kalmış, yaşı geçmiş” dedi. “Bu yıl seni iki tane çocuk babası istedi” dedi, “Seneye dört çocuk babası gelir” dedi. “Bence evlen” dedi. Düşündüm taşındım “Ne biliyim ben” dedim, annem de istemedi, babam da hiç istemedi. Babam dedi “Ben vermem kızımı” dedi. “Niye, ayıptır söylemesi benim kızım dul mudur ki?” dedi. “Ben istemiyorum, ben vermem” dedi. Kader miydi noldu, işte oldu. Tekrar geldiler, annem dedi “Tamam” dedi “Gidin” dedi, “Oğlunuz gelsin” dedi. Oğlu geldi işte, o da bir arkadaşıyla gelmişti, biraz konuştuk, anlaştık. Evlendik. Böyle oldu işte benimki. İki çocuğu var hani ama, biri kız biri oğlan. Evlendim, gelin oldum geldim, işte istedikten sonra bir nişan yapıldı aile arası, ondan sonra zaten bir ayın içinde hem nişan oldu hem düğün oldu. Hepsi bir ay içinde oldu, “Çocuklarım var” dedi. İşte “küçükler” dedi, “Olmuyor babamgille” dedi. “Benim evlenmem lazım” dedi, “En kısa zamanda benim evlenmem lazım” dedi. “Babam da” dedi “Tamam, biz kızı verdikten sonra” dedi “Evlensin napalım” dedi. İşte o arada bir ayın içinde nişan, düğün her şey bir oldu. Düğünümüz köyde oldu hem kınamız hem düğünümüz köyde oldu, her şeyimiz köyde oldu bitti, zaten burada da evi ayırdı, ben evine geldim yani. Öyle işte. Başka da ne olacak, Antep’e gelin geldim ben. Yaa iki çocukla, geldim iki çocuğu var, biraz zor oluyor hani biliyor musun? Geliyorsun ki evde iki tane çocuk işte. Yanımda kaldılar, zaten kız küçüktü, 6 yaşındaydı, oğlan 8 yaşındaydı, kız 6 yaşında. Ben geldim, okula yazdırdım, okula ben yazdırdım, 7’ye yeni girmişti. 8 yaş oğlan, 2’ye mi, 3’e geçmişti 2’yi bitirmiş 3’e mi geçmişti, öyle bir şeydi herhalde. İşte biraz zor oldu çocuklara alışmak, o eve alışmak, ne bileyim kolay değil yani. Yanımda değillerdi evet, kaynanam kayınvalidem vardı, onlar ayrılardı, ben de zaten gelin oldum evime geldim, iki büyük görümcem vardı. Ben geldiğimde büyük görümcem evli, küçük görümcem bekardı. Kayınvalidemde 10 tane çocuk vardı, 8 tane kaynım vardı, 2 tane görümcem vardı. Çok iyiler gerçekten, kayınvalidem beni çok sever, hala seviyor, kayınbabam olsun, biz çok iyi anlaşırız. Beni kendi kızlarından

ayırmadılar çünkü, hala söyler kaynanam “Benim öksüzleri büyüttün, evlendirdin, yuva sahibi ettin.” Oğlan çok iyi, dayısının kızı ile evlendi, ondan sonra kız da boşandı geldi, yanımda şu an. Benim de 3 tane sonra çocuklarım oldu benim, iki de eşimin, beş tane çocuk. .... da zaten evliydi, yedi yıl evliydi, boşandı yanıma geldi, on yıldır yanımda. Bir oğlu var, oğlan da babasında kalıyor, benim oğlumla yaşıt, aynı yaşındalar yaşıtlar benim oğlanla .....’ın oğlu. Eşim çok iyiydi, gerçekten çok iyi benim eşim, şeydi yani, çok yardımcı oldu bana işte çocukları, “Ben seni eşim olarak değil, çocuklarımla annesi olarak götürüyorum, sen benim çocuklarımla annesi olacaksın” dedi. Halen de öyleyim çok şükür, onun çocukları ile benim çocuklarımla hiçbir fark yok. Halen öyledir, çünkü ben büyüttüm, 30 yaş 32 yaşında kaç yaş beraberiz, yedi yıl evli kaldı tekrar geldi. Halen beraberiz yani, hiçbir farkı yok, hepsi aynılar. Eşim de çok iyiydi sağ olsun, o da iyiydi bana karşı. Eşim belediyede çalışıyordu, şu an emekli. Ben geldiğimde belediyede çalışıyordu. 25 yaşındaydım ben işte, bir sene sonra doğdu. Evet işte öyle aynen, ondan sonra beş sene sonra doğdu, aralarında beş yaş var. Ya şey oluyor işte insan, biraz şey oluyor...Biliyor musun, ben şey olmadım, sanki önceden anneydim ya. Öyle anlatayım size, çünkü çocuklar bana “anne” dediler. Önce anneymişim gibi oldu, öyle bir şey oldu sanki ben e. Çünkü bu 6 yaşındaydı ben geldim, 8 yaşındaydı, onlar da “anne” dediler, halen zaten “anne” diyorlar. Bilmiyorum yani, ben hiç şey olmadım, yani çok düşküncü yani çok severdi, diyorum ya evet sanki önceden anneymişim gibi geldi bana. Yani bende bir değişiklik olmadı, ben gelir gelmez zaten çocuklar “anne” dedi. Valla iyi geldi, bana daha iyi geldi. Çünkü ben köyde pek o kadar şey değildim, rahat değildim, bana burası daha rahat geldi yalan söylemeyeyim. Yani köyde eziyetliydi köy yeri, işte ne bileyim farklıydı; hani dışarda ateş yakıyorsun, yemek yapıyorsun, burada ocakta yapıyorsun yani öyle anlatayım. Mesela köyde bizim mesela ayrıyeten bir banyomuz yoktu mesela, ayrıyeten bir mutfagımız yoktu, varsa da öyle burası gibi değil yani köy yeri idi yani eskiden. Şimdi aynı şehir gibi oldu her şey köyde de. Şimdi annemin her şey aynı, benim bulaşık makinam var annemin de var, çamaşır makinam var annemin de var, süpürgem var annemin de var. Ama o zaman yoktu bizde, köyde yoktu. Hani ben şey oldum, burada daha rahat oldum. Babamlarda görmedim burda gördüm, gezerim, kayınvalidemle 15-20 dakika aramız, gider gelirdik, görüncemle komşuydum zaten, gelir giderdi. Öyle şey olmadım hani, zaten aradan bir yıl geçti bu sefer kız kardeşimi kaynıma istedik. Öyle olunca daha iyi oldum, daha rahat oldum. Şimdi ben iki bacı iki kardeşle evliyim, benim kız kardeşimi sonradan kaynıma istedik, onu kaynıma getirdik. Yakın oturuyor, çok öyle uzak değildi, şimdi de gene yakınız aramızda bir cadde var. Birkaç yıl ev işine gittim, bir yıl ev işine gittim burdan. Biraz evimizi yapmak, evimiz vardı da arka arsa evi küçüktü, biraz ekleme yaptık. Ben bir yıl ev işlerine gittim. Çocuk okula gidiyordu, önce komşumuz vardı, akrabamız

hem komşumuz aynı zamanda, ona bıraktım, öğlene kadar okuldan gelirdi. Bir yıl gittim, ev işine gittim. Ben çok iyi temizlik yapardım, temizliğe gittim. Severdim iş yapmayı, iyiydim yani hala da öyleyim. İş yapmayı çok severim ben. Sonra da zaten bir yıl çalıştım geri çıktım, eşimin de işi iyiydi yani, belediyede çalışıyordu işi de iyiydi, evimizi biraz yapınca ben çıktım. Bir yıl gittim, bir yıl evimizi yaptık, çıktım. .... doğdu sonradan. Başka çalışmadım ben. Öyle hiç öyle bir farkımız yok, şu anda kardeş olarak da kardeşleri çok iyiler. Birbirlerine çok düşkünler, benim de çok iyi benim çocuklar da çok iyi, çok düşkünler birbirlerine. Benim hayatta sevdiğim en çok istediğim şey neydi biliyor musunuz, ben çocukların bunların yanına geldiğimde dedim ki “Allah’ım” dedim “İnşallah benim çocuklarım arasında ayrım olmaz” dedim. Üveylik olmasın yani, ben çünkü çocukları çok seviyordum. Çok seviyordum ben çocukları. Öyle de olmadı çok şükür, çok seviyorlar birbirlerini. Ben şey yapardım ya gerçi, çocuk baktım bir iki yıl alt kiracıların çocuğuna baktım bir yıl, ondan sonra bizim bir akrabanın çocuğuna bir yıl baktım, salgından önceydi ama. Salgından sonra da zaten evdeyiz yani bir yere çıkmıyoruz. Kız kardeşim dediğim gibi kaynımın eşi, ilerde oturuyor ona gidiyoruz ara sıra, öyle çok değil ama. Şimdi benim büyük oğlan üvey oğlum bize komşu geldi az yukarda, oraya gidiyoruz günlük. Günlük değilse bile iki günde bir ya kendiler uğrar bize ya ben giderim onlara öyle işte. Ev işlerim var, ev işlerimle uğraşırım. Örgü yaparım, mil işi yaparım, öyle ben oturmayı sevmem, yani oturmayı seven bir insan değilim, ben sevmem oturmayı. Baktım işim yok, biraz getiri yuvalama yaparım, içli köfte açarım, bazlama yaparım dolaba atarım öyle oturmayı sevmem hiç. Çok uğraşırım severim iş yapmayı, eee zaten başladım mı yaparım bitene kadar. Bütün her sülalenin turşusunu ben yaparım, aile genişleyince daha çok fazla yapıyoruz, çocuklar büyüyünce hepsi büyük ya, daha çok gidiyor. Salça yaparım, dolmalık konserve, turşuları, beş altı çeşit turşu yapmışım şu an mesela. Ya ben severim iş yapmayı çok severim ben, oturmayı sevmem, lif yaparım, durmadan lif yaparım. Bizim mahalle çoğunlukla memurlar, sokakta kimseyi göremezsin zaten. Herkes sabah gider akşam gelir, binada öyle çok, çoğu memur çoğu çalışıyor. Yani öyle iyidir binamız şeyimiz çok iyi, semt olarak da çok iyi mahallemiz de çok iyiler, yani öyle şey değiliz. Ama çok Suriyeli geldi bu aralar Suriyeli çok buralarda.

Ya Suriyeliler şöyle; parka gidiyorsun park dolu, oturamıyorsun. Çoluk çocuk afedersin ağaçların arkasına oturuyorlar. Yani uygunsuz şey yapıyorlar tuvaletlerini yapıyorlar, öyleler yani. Çok şeyler Suriyeliler, düzensiz insanlar ya. Gençler akşama kadar oturuyolar parklarda, bayanlar öyle, yazın zaten bire kadar ikiye kadar oturuyolar. Gündüz yatıyorlar, gece sabah kadar otururlar parklarda. Şu an öyle çok yok. Hastalıktan dolayı, zaten yazdan beri çok yok

yani. Ben evlendim evleneli burada, Antep'te yaşıyorum, 27 yıldır felan Antep'teyim. Valla Antep'e Suriyeliler geldi, her yer her şey değişti. Suriyelileri ama sevmiyoruz tabii ki, Suriyelileri insanlar sevmiyor ama evlerini kiraya veriyorlar. Dükkanlarını kiraya veriyorlar, işinde çalıştırıyorlar. Mesela benim oğlumun dükkanında altı yedi tane Suriyeli çalışıyor. Ee biz sevmiyorsak biz niye bunları çalıştırıyoruz, biz niye bunlara evimizi veriyoruz, niye dükkanımızı veriyoruz? Ben de anlamadım bilmiyorum işte, bu Suriyeliler geldi, çok değişti her taraf. Çok kapalılar, sadece gözleri görünüyor, erkek midir kadın mıdır onu da bilmiyorsun. İyiydi yoksa Antep, iyiydi bu Suriyeliler gelene kadar çok iyiydi. Önceden daha rahattık, bu kadar değil sanki Suriyeliler geldi bizim insanların da çoğu kapandı. Hani kapananlar daha fazla oldu sanki, mesela bir yıl önce okullar açıldı, benim oğlan okula giderken toplantıya giderdim. Mesela ben bakardım 40 tane işte 40 kişilik sınıf, otuz tane aile gelmiş, 20 tane kadın aileler varsa ya dört tanesi açık ya beş tanesi açık, diğerleri hepsi kapalı. Bu son iki üç yıldır var ya hepsi neredeyse kapandı. Nasıl diyeyim sokağa çık, dörtte biri açık yani belki. Dörtte biri açık, diğerleri hepsi kapalı. Suriyelilerde çok aslında oluyor yani rahatsız oluyorsun Suriyelilerde çok, çoğu da kapanmış, biz açık gezemiyoruz ya açıkçası açık gezemiyoruz, benim kızlar çok açık gezemiyorlar askılı ya da ne bileyim şey gezemiyorlar, yani böyle eskisi gibi açık gezmiyorlar kızlar çünkü çoğunlukla kapandı Antep. Çoğunluk kapandı yani. Bizden bile Alevilerden bile alan oldu. Çok alan oldu gerçekten Alevilerden de aldı, bizden alan oldu, Aleviler bile aldı. Çocuk mocuk olunca bir şey yapamıyorlar ki, yani şeyler bir de adamlar böyle zenginlikte gözleri, zengin insanı seviyorlar. Valla kadınlar burda bizden rahat, onu diyim sana, bizden rahat geziyorlar, çok rahatlar, hiç sanki biz savaştan kaçmış gelmişiz. Adamların umurunda değil, ben mesela gece camdan bakıyorum böyle aralıyorum, kendileri çocuklarla caddelerde geziyorlar, geliyorlar. Yani rahatlar öyle şey değil onlar, değişti gerçekten, üniversitede çok yüksek ne diyorlar onlara, ekono mu ekono binalar oldu, güzel yani, hani görüntü olarak çok güzel gökdelen, çok güzel görünüm yani görünümü de çok güzel. Ya Antep çok güzel de Suriye'den gelenler çok kötü oldu. Bilmiyorum yani, bir de şu oldu şunu diyim sana, bu son dört beş yıldır çoğunluk kapandı yani, insanların çoğu kapandı. Bilmiyorum neydi artık amaç neydi bilmiyorum, önce böyle değillerdi. Yani biz rahat rahat açık gezemiyoruz, yani bir etek bir elbise, bir diz altı bir diz üstü giyemiyoruz. Yani kızlar giyemiyorlar, gezemiyorlar hiç rahat hissetmiyorlar. Ya yoktu işte, bizim şeyimiz böyle kapalı olmak, biz şey yapamıyoruz yaşamıyoruz, biz rahat edemiyoruz. Yoksa rahatız yani rahatız da hani biz bunlar kapanınca biz kendimizi rahat şey yapamıyoruz, anlatamıyorum size. Nasıl diyim rahat değiliz işte kadın da rahat değil, korku var, kadınlar da korkuyor kadınlar. Laf atıyorlar, bir dolmuşa biniyorsun laf atıyorlar, bir yolda yürüyorsun laf atıyorlar. Hani böyle birazcık da açık

giyindinse daha şey oluyorsun, göze çarpıyorsun. Ya işte diyorum şey sıkıştırıyorlar, laf atıyorlar, hani kötü gözle bakıyorlar, şey yapıyorlar, belli ki bizden rahatsız oluyorlar.

Güzel güzel, benim hayatım güzel, Allah da bundan düşürmesin. İyi iyi. İşte biraz şey oluyor sıkıntı oluyor, ayrıldı geldi, oğlan babasında, hafta sonları oğlan geliyor bize. O biraz beni üzdü, yoksa iyi yani çok şükür iyiyim ben, kızlar da çocuklar da iyi. Biraz ben ona üzüldüm, çok üzüldüm. İstemiyordum “Yuvası dağılmasın” dedim, eşi de sorumsuzdu zaten. Fazlasıyla sorumsuzdu, anneyle oturur baba yanındaydı, kaynana, kayınvalide, görümce hep beraber otururlardı. Sorumsuzdu adam, yedi yıl, “Kızım şey yapma” dedim “ayrılma” dedim, “oğlun için” dedim “evladın için katlan” dedim, “olmuyor anne” dedi eni sonu olmadı yani. O beni çok üzdü yıprattı beni çok yıprattı.

Ben güçlü kadınları çok severim, çalışmayı severim, böyle ayaklarının üzerinde durmayı severim, para kazanmayı severim ben. Kadın olarak diyorum ki “Ben çalışayım, kocama el açmayayım, kendi paramı kazanayım.” Ben çok seviyorum kadınların çalışmasını, para kazanmasını, kendi ayakları üzerinde durmasını seviyorum. Kadınlar şöyle ben çok severim böyle kadınlar şey olsun, yani işini bilsin eşini de bilsin. Yani şey olmasın kadın yuvasını da dağıtmasın tabii yani eşini de şey yapmasın, bilsin işini bilsin yani. “Bence bu zamanda işini bilen bir kadına hiçbir şey olmaz” diyorum. Yani eşini de şey yapsın, şeyini bilsin nasıl diyim işte ayarını bilsin yani, eşini de nasıl şey yapacağını bilsin, ailesini de bilsin, yani bir kadın şey olursa nasıl anlatayım, anlatamıyorum bunu sana, nasıl diyim, bir kadın işini bilirse eğer eşiyle kötü olmaz. Çünkü alttan almasını da bilsin, yani hani alttan almasını bilsin derken yani şey olmaz yani kendi de alttan almasını bilsin, eşi de alttan almasını bilsin. Herkes duracağı yeri bilsin ama bir kadın bence güçlü olursa her şeyi yapar yani diyorum ama eşini de ihmal etmesin, çocuklarını da ihmal etmesin. Hani bu zamanda bak boşanmalar çok fazla biliyorsunuz, ben çok üzülüyorum işte ben böyle ayrılan kadınlara çok üzülüyorum. Diyorlar ya “Altta kalma şey yapma” ben diyorum yani ne bileyim ya emek ister evlilik, emek ister ya. Valla bilmiyorum ki ben hani biraz emek de istiyor ama evliliğin sürmesini, yuvanın dağılmamasını istiyorsan biraz emek istiyor. Hani ben o zamanlar mesela herkes sorun yaşıyor bütün evliliklerde sorun var, zaten oluyor da biraz da erkek, benim eşim çok sinirli mesela, haddinden fazla sinirli bir insan. Ben ilk geldiğimde hani karşısında dururdum yani, inadına konuşurdum, inadına söylerdim. Sonra biraz gittikçe mesela söylerdi, ben o siniri geçene kadar bir şey demezdim. Siniri geçtikten sonra şey yapardım kendisine derdim “Niye şunu şöyle yaptın, niye bunu böyle yaptın, yapmamaydın işte, yapmasaydın.” Hani alttan alttan söylerdim kendisine. Ama ilk

sıralar biz de çok şey yaşadık, yani ben diyorum mesela bir erkek bir kadar da olsa kadın işte fedakârlık yapıyor. Mesela ben yaptım, ben çok fedakârlık yaptım, mesela ben fedakârlık şöyle yaptım: Benim eşim çok sinirliydi, içerdi, ben de sinirlenirdim, karşısında dururdum hani bağıırdık, çağırırdık, o kızardı ben kızardım, bağıırdı şey kavga ederdik. Bir iki hafta konuşmazdık, küs kalırdık, geri barışırdık. İşte sonradan anladım biraz böyle şey olunca siniri geçince ben söylerdim, o bir şey demezdi geçerdi öyle yani. Tabii ki üzülr insan, tabii ki o anda insan üzülr, kendisi de üzülrüdü ben de üzülrüdü, çocuklar üzülrüdü. Çocuklar zaten büyüktü, her şeyi biliyorlardı. Ama işte bilmiyorum ki şimdiki gençler hiç şey yapmıyorlar ya. Niye eskiden o kadar değildi, hani eski de ölüm de yoktu bu kadar. Kadınlar hiç öldürölmezdi eskiden, kadınlar böyle eskiden öldürölmezdi yani, öyle çok ölümler olmazdı. İşte ben de bilmiyorum artık, ben de hani mesela önceden de herkes kavga ederdi, önceki erkeklerden mesela köylerde biz de görüyorduk kavga ederlerdi, olurdu kavgalar, bu kadar şey hani, bilmiyorum ayrılık olmuyordu, öldürölün kadın olmuyordu. Ben de anlamıyorum bu niye böyle çoğaldı sonradan, yani gittikçe de çoğalıyor. Katlanıyordu çocuklar daha çok, kadınlar pardon. Bilmiyorum şimdiki mi iyi önceki mi iyi, onu da bilmiyorum artık.

Son istediğim şey şu ki, şey olmasınlar ya, bence birazcık daha mı fedakârlık yapsınlar diye düşünüyorum. Hem kendileri için hem çocukları için, bilmiyorum “Bence evlilik öyle sürmez” diyorum yani böyle hani. Ne diyim ben bilmiyorum ki ne diyeceğimi bilemedim. Yazık diyorum, yani ezilen yine kadın oluyor. Yazık diyorum yuvası dağılıyor, tekrar evlense de olmuyor, yani bilmiyorum. Hani derler ya “Yastık değışir baht değışmez” ya bizde öyle bir laf vardır. Hani bilmiyorum, benim kızlar da büyük mesela, ben ne diyeceğimi bilmiyorum ya. Yastık değışir baht değışmez, yani tekrar evlensen de şey olmazsın, iyi olmazsın derler bizde.